

**DET KONGELIGE FORNYINGS-
OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENT**

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

28 APR 2008

Deres referanse
200800221- /SEB

Vår referanse
200800280-/AKH

Dato
28.04.2008

Høring om oppfølging av Stortingets vedtak om ny alderspensjon i folketrygden med utkast til lovendringer

Vi viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets brev av 28. januar 2008 om ovennevnte.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) har deltatt i store deler av det forberedende arbeidet med ny folketrygd. Vi har enkelte merknader til høringsnotatet.

Hovedtrekkene i den nye alderspensjonen i folketrygden er fastlagt gjennom stortingsvedtakene av 26. mai 2005 og 23. april 2007. Høringsnotatet er en oppfølging av disse vedtak. Det følger opp målene for pensjonsreformen og intensjonen i stortingsvedtakene.

Etter at høringsnotatet ble sendt ut, har partene i privat sektor lagt fram et anbefalt forslag om en ny AFP-ordning fra 2010. Vi går ikke inn på forholdet mellom ny folketrygd og den anbefalte løsningen for avtalefestet pensjon. Ny folketrygd krever en omfattende tilpasning av de offentlige tjenstepensjonene. Nye regler for offentlig tjenstepensjon må – av hensyn til bruttosystemet i samordningsloven – være på plass før ny folketrygd trer i kraft. Det er begrenset tid til å gjennomføre dette arbeidet, som vi ikke omtaler nærmere her.

Postadresse
Postboks 8004 Dep
N-0030 OSLO

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org.no.
972 417 785

Administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 27 14

Saksbehandler
Anne Kristine Hage
22 24 48 51

1. Et enkelt regelverk

Enklere regler i folketrygden kan redusere de utfordringer man står foran når supplerende pensjonsordninger skal tilpasses den nye folketrygden.

Det kan fokuseres på tre hovedmål:

- a) Å få en pensjonsordning som gir god sosial fordeling, og
- b) som stimulerer til arbeid, gjennom
- c) et regelverk som er enkelt og lett forståelig.

Oppnår man å oppfylle det tredje målet, vil det også styrke de to første målsettingene. Klarer man ikke å etablere et enkelt og lett forståelig regelverk etter reformen, kan det bli enda vanskeligere å forenkle reglene siden. Senere vil det som regel være snakk om å gjøre tilpasninger som flikker på det gamle systemet på ulike vis, slik at reglene lett blir mer uoversiktlige enn de var. Dette innebærer at hensynet til enklere regler må gis den nødvendige prioritet. Vi hadde gjerne sett at prioriteringen av enkle regler hadde vært sterkere.

Hovedstrukturen i den nye folketrygden som en påslagsordning med alleårsopptjening, gir et godt grunnlag for å etablere enkle løsninger. Dette gjelder både med hensyn til minstesikringen gjennom garantitillegg, og supplerende ytelser gjennom AFP og tjenestepensjon.

Vi vil fremheve at det viktigste tiltaket for å nå de langsiktige målene, er oppnådd gjennom:

- bortfallet av inntektsprøving av pensjonen, og
- nøytralitet.

Da kan man ellers konsentrere seg om å finne fram til enkle løsninger.

2. Gjennomgang av forslagene

Til kapittel 1

Det er bedt om merknader til nye realitetsforslag og til den tekniske utformingen av lovforslagene.

Man kunne tenke seg at ny folketrygd fikk en mer framtrødende, og dagens regler en mindre framtrødende plass i folketrygdloven enn hva som er foreslått. Den tekniske utformingen av lovforslagene er god.

Til punkt 1.2 og kapittel 2

FAD har ikke merknader til omtalen av de langsiktige målene for pensjonsreformen, som har allmenn oppslutning. Som påpekt i punkt 2.2 er det viktig å fokusere på informasjon om ny folketrygd. Det er også en utfordring at de nye reglene har begrenset betydning for dem som blir alderspensjonister de første årene etter reformen.

Det er viktig at en i tiden framover legger vekt på å forklare og utdype begrepene i den nye folketrygden for de gruppene som omfattes av reglene, mens dagens folketrygd må vedlikeholdes i 20 år til.

Til kapittel 3

Taket på 7,1 G. I den utstrekning grunnbeløpet kommer til anvendelse i framtiden, bør en vurdere om G skal justeres, slik at taket for opptjening av inntekstpensjon i folketrygden blir et rundt tall, for eksempel 10 G. Kronebeløpet skal være det samme.

Vi har ikke merknader til spørsmålet om å innføre en **pensjonspremie** i skattesystemet.

Opptjening av inntekstpensjon. Økningen av alderen for opptjening av inntekstpensjon i forhold til dagens tilleggspensjon forsterker meropptjeningen for dem som står lenge i arbeid ut over virkningen av det nøytrale pensjonssystemet som innføres og alleårsopptjeningen i ny folketrygd. Med økende levealder er det naturlig å øke alderen for opptjening. Med det nye systemet som innføres får imidlertid de sosiale fordelingsvirkningene i det nye systemet økt fokus.

Opptjening til en pensjonsbeholdning. Det er en viktig del av reformarbeidet at veien fra en opptjeningsprosent til en pensjonsbeholdning synliggjøres. Dette viser at ulike måter å beskrive reglene på kan gi det samme, eller omtrent det samme økonomiske resultatet.

Opptjening på annet grunnlag enn ved pensjongivende inntekt (3.3). Vi har ikke merknader til forslagene.

Til kapittel 4

Garantipensjonen som grunnsikring. Garantipensjonen kan sammenlignes med særtillegget i dagens folketrygd; grunnpensjonen bortfaller, mens garantipensjonen får større betydning enn særtillegget. At garantipensjonen reguleres på annet vis enn inntekstpensjonen gir en stabil minstesikring, men bidrar til å komplisere det nye pensjonssystemet.

Til kapittel 5

Uttak av ny alderspensjon. Garantipensjonen øker med senere uttak. Det er viktig å ha fokus på at grupper som tidligere har hatt en svakere tilknytning til arbeidslivet enn andre, i framtiden i rimelig utstrekning gis mulighet for å ta ut fleksibel alderspensjon fra folketrygden etter fylte 62 år.

En kompliserer systemet ved å bestemme at pensjonsnivået, på grunn av ulik regulering, må overstige minstepensjonsnivået ved 67 år med en margin. Den praktiske løsningen hadde vært å innarbeide et slikt slingringsmonn i minstepensjonen - eller å legge til grunn at det allerede er et slikt slingringsmonn i systemet. Vi er enige i at pensjonsnivået for enslige legges til grunn ved vurderingen av om nivåkravet er oppfylt.

Til kapittel 6

Tilpasninger i dagens alderspensjon. Det kan være vanskelig å kombinere fleksibelt uttak fra 2010, uten inntektsprøving for årskullene fra 1943 med forutsetningen om at de skal få en AFP minst på nivå med dagens AFP-ordning. Her blir blant annet spørsmålet om inntektsprøving av AFP for de første årskullene aktualisert. Dette er forhold som vi foreslår blir vurdert nærmere.

Til kapittel 7

Om "konkretisering" av **levealdersjustering**. Vi har ikke merknader til forslagene. Dette gjelder også i forhold til utviklingen i dødelighet før 62 års alder.

Til kapittel 8

Regulering av pensjonsrettigheter under opptjening og pensjoner under utbetaling. De mange ulike reguleringsfaktorene knyttet til lønnsutvikling, uttakstidspunkt og levealdersutvikling er i seg selv kompliserende. Når reguleringsmåten i tillegg blir ulik for ulike ytelser, er dette meget kompliserende. Et system som i utgangspunktet er enkelt blir gjort vanskelig.

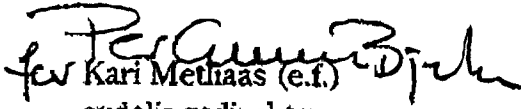
Til kapittel 9

Innfasing. Innfasingen av ny folketrygd går over mange år. Dette ligger i pensjonsordningens formål og virkemåte. Med de overgangsregler som foreslås er det likevel en generasjon som får pensjonen beregnet på en annen måte enn det de har vært forespeilet under en stor del av opptjeningstiden. Vi får tre sett av regler:

- Det eksisterende regelverket,
- overgangsordninger, og
- de nye reglene.

Vi må leve med overgangsregler som fases ut over et par generasjoner. Dette kan vanskeliggjøre tilpasningen av supplerende pensjonsordninger. Vi har merket oss at overgangsreglene foreslås supplert med en garantiregel som skal sikre et pensjonsnivå som tilsvarer verdien av opptjente rettigheter ved utgangen av 2009. Det garanterte pensjonsnivået gjelder for dem som tar ut alderspensjon ved fylte 67 år eller senere. Dette forbeholdet bør utvides til også å gjelde for supplerende ytelser som er regulert i samordningsloven.

Med hilsen

Kari Methaas (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Kristine Hage
rådgiver